

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.и. Снежанка Добрева Георгиева

Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“

Относно: оценка на документацията и научната продукция, представена по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, Факултет по педагогика, професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (Образователни политики и управление на образователни институции)

Настоящото становище е изготвено на основание заповед № 836/17.04.2024 г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград за провеждане на конкурс за „доцент“, обявен в съответствие с чл. 4 и чл. 25 от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), чл. 57, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. В обявения в ДВ, бр. 19 от 05.03.2024 г. конкурс за заемане на академичната длъжност доцент в професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (Образователни политики и управление на образователни институции) участва един кандидат – гл. ас. д-р **Мирослав Кирилов Терзийски**.

I. Професионална биография на кандидата.

От представената професионална биография става ясно, че цялостният образователен, творчески и педагогически път на Мирослав Кирилов Терзийски е пряко свързан с преподавателска и научноизследователска дейност. През 2012 г. придобива бакалавърска образователно-квалификационна степен по „Международни отношения“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, а през 2013 г. – в същия университет магистърска степен по „Европейска интеграция“ със защита на теза на тема: „Образователната и научна степен „доктор“ като трета степен на висшето образование в Европейския съюз: акценти и перспективи“. През 2018 г. на Мирослав Терзийски е присъдена образователно-научна степен „доктор“ по политология със защита на дисертация на тема „Дигитални технологии и политически елит“. Кандидатът професионално се реализира в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, последователно работейки като инспектор в Учебен отдел, хоноруван преподавател, асистент и главен асистент, като „Еразъм+ координатор“ към Факултета по педагогика. Професионалните изяви на кандидата в изследователски и научно-приложен план са богати и разнообразни: участие в комисия за вътрешен ОДИТ; ръководство на 36 дипломни работи през периода 2022 – 2024 г.; рецензентство на 37 дипломни работи през периода 2017 – 2024 г.; изнасяне на лекции по Еразъм+ в Северна Македония, Сърбия и Румъния; водене на семинари и обучения. Членството в Съюза на учените в България, многобройните участия в национални и международни научни форуми, включването в шест проекта (от които един национален и два международни); сертифицираните квалификации (например по проблемите на иновативните образователни технологии, по въпроси, свързани с образователното лидерство и др.) представят М. Терзийски като целенасочен учен и преподавател, развиващ във времето професионално-педагогическата си и изследователско-приложната си компетентност.

II. Научна продукция и дейност на кандидата:

Конкретно научната продукция, представена от гл. ас. д-р Мирослав Кирилов Терзийски за участие в конкурса, включва: 1 монография, 1 студия и 18 статии. Осем от статиите са на английски език, четири – са плод на съавторство, което е свидетелство за уменията му за работа в екип. Трудове на кандидата са били посочвани като значими и цитирани в редица издания – монографии, статии и доклади от научни конференции (описани в документацията 15 цитирания). М. Терзийски е преизпълнил минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и по чл. 24, ал. 1 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ: продукцията му за участие в конкурса се равнява на 587 точки – при необходим минимум от 430 точки.

Представеният за хабилитационен труд „Аспекти на образователните политики в училищния мениджмънт“ е написан на ясен, точен, академичен език; предложен е в следния формат: обем от 168 страници; като структурно оформление съдържа увод, две глави, заключение и библиография (включваща 168 източника, от които 80 – на латиница; нормативни документи и проучени сайтове). Трудът се отличава със значимост и актуалност на изследвания проблем; коректно позоваване на авторитети, умение да се обоснове собствена концепция. Основните параметри на монографията – съдържание, структура, изследователски дизайн, подход за представяне на концепцията – свидетелстват за уменията на М. Терзийски да организира и провежда научноизследователска дейност. Темата на изследването съответства на съдържанието му, отделните глави и семантичните акценти в тях са последователни, логически свързани; пълно и комплексно разкриват темата, заявена със заглавието.

Предимство на труда е, че поставя проблема за образователните политики при училищния мениджмънт в контекста на динамичните социални и образователни предизвикателства. Първа глава научно вярно интерпретира актуални понятия (политика, образователна политика, европейски образователни политики и др.); осмисля проекции в България на европейски образователни политики и инициативи. Обективният анализ на политики, практики и иновации са теоретико-прагматична основа за стратегическо планиране и управление на българското училищно образование. Приноси моменти на представения хабилитационен труд са изводими и във втора глава, фокусираща изследователския поглед върху управленски практики за качествено образование. Логично и вярно са представени принципи на управление на училището; алтернативността на съвременните методи и стратегии за ефективен училищен мениджмънт е изведена като зависима от спецификата на управлявания обект, от редица вътрешни и външни фактори. Отчетена е функционалността на личностния профил на директора в това отношение и особено на лидерските му умения за подпомагане на комуникацията и сътрудничеството в училищната общност. В аналитично-обобщаващ контекст са представени резултати от собствени анкетни проучвания с 325 респонденти от Благоевград, Кюстендил, Перник и Пазарджик, които са обективна основа за аргументиране на персоналната концепция за образователните политики в училищния мениджмънт.

Изборът на изследователски теми в останалите публикации на М. Терзийски показват компетентност и познаване на актуалните проблеми на образованието и неговото управление. Концентрирани са върху важни за българското образование

въпроси, съответно: образователни политики и програми, съвременни училища (статии № 14, 17, 18, 19 от списъка с публикации); повишаване на качеството на управлението на образованието (статии № 1, 20); организация на управлението на съвременното училище, на училищни събития и преодоляване на конфликти в педагогическия колектив (статии № 4, 5, 9); иновативни практики за управление на училището в условията на приобщаващото образование и взаимодействието семейство – училище (публикации № 2, 3, 7, 9); лидерство в образованието (статии № 3, 11); аспекти на организацията и управлението на центровете за специална образователна подкрепа (статии № 10, 12, 15); иновативно и STEM образование (статии № 6, 8, 20, 21); управление на стреса (№ 16) и др. Осемнадесетте статии, четири от които публикувани в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, показват, че в конкурса участва трудолюбив и талантлив изследовател с професионални възможности за разнообразни и мащабни научни проекти в сферата на образователните политики и образователния мениджмънт. Актуалната тематика, задълбоченото и оригинално представяне на идеите очертават профила на компетентен и добре подготвен учен и преподавател с перспективно мислене и потенциал за последващо професионално развитие.

III. Оценка на приносите на представената за участие в конкурса научна продукция.

Приносните моменти са изведени убедително и откриват оригиналния теоретичен и приложен характер на публикационните материали. Приемам описаните от кандидата приноси в трите тематични области образователни политики, училищен мениджмънт, STEM образование, както и тяхната взаимообусловеност и взаимосвързаност. Като съществени теоретико-изследователски и практико-приложни приноси на кандидата откроявам:

- систематизираното и аналитично представяне на образователни политики и програми на ЕС, аргументираното експлициране на проекции на европейските образователни политики в българското образование;
- очертаването на принципите и съвременните методи за училищно управление, разработването на основани на доказателства стратегии за подобряване на образователните резултати, за повишаване на качеството на управлението в училищното образование, за ролята на лидерството в образованието;
- реализираният съвременен прочит на стреса в училище и предложените подходи за неговото управление;
- изяснените аспекти на съвременното състояние и тенденции в развитието на STEM образованието в България;
- извеждането на основни характеристики на приобщаващото образование и анализа на спецификата на работа в контекста на приобщаващото образование и центровете за специална образователна подкрепа.

IV. Учебно-преподавателска дейност на кандидата.

Според представения списък гл. ас. д-р Мирослав Кирилов Терзийски води лекционни курсове в бакалавърски и магистърски програми по съществени дисциплини и

на български, и на английски език („Гражданско образование“, „Европейска образователна политика, образователни системи и структури“, „Европейски политики за образование и приобщаване на лица със специални потребности“, „Законодателство и управление на специално училище и ресурсен център“, „Изграждане на екипи и управление на конфликти“, „Образователно законодателство и политика“, „Организация и управление на детската градина“, „Организация и управление на образователни институции“, „Политика и сигурност“, „Разработване и управление на проекти“, „Сравнително образование“, „Основи на мениджмънта“, „Организационна култура, организационно поведение и лидерство“, „Училищно законодателство, администрация и документиране“, „Стратегически и иновационен мениджмънт в образованието“, „Образователен мениджмънт“ и др.).

V. Критични бележки и препоръки.

Критични бележки нямам. Препоръка: М. Терзийски да продължи да популяризира качествена си научна продукция на национални и на международни форуми.

VI. Заключение.

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Мирослав Кирилов Терзийски, отговарят като брой и качество на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ЮЗУ. Нямам съмнение за плагиатство в представените за рецензиране научни публикации. Както професионалната активност, така и начина на организирането и представянето на научната продукция на М. Терзийски за конкурса свидетелстват за организиран преподавател и учен с висок професионализъм и потенциал за академично израстване.

Въз основа на запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях теоретични и научно-приложни приноси и установеното съответствие с минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ убедено давам своята **положителна оценка** и предлагам на почитаемото жури да гласува Мирослав Кирилов Терзийски да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (Образователни политики и управление на образователни институции).

29.05.2024 г.
гр. Шумен

Член на журито:

(проф. д.н. Снежанка Добрева Георгиева)

Заличена информация на
основание чл. 4, т.1 от
Регламент ЕС 2016/679

OPINION

by Prof. Dr Snezhanka Dobрева Georgieva

University of Shumen "Bishop Konstantin Preslavski"

Regarding: evaluation of the documentation and scientific production presented in a competition for the academic position of "Associate Professor" at South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad, Faculty of Pedagogy, professional direction 1.1. Theory and Management of Education (Educational Policies and Management of Educational Institutions)

This opinion was prepared on the basis of order No. 836/17.04.2024 of the Rector of South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad for holding a competition for "associate professor", announced in accordance with Art. 4 and Art. 25 of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), art. 57, para. 1 and para. 2 of the Regulations for the implementation of the LDASRB. In the announced in the Official Gazette, no. 19 of 03/05/2024 competition for the academic position of associate professor in professional direction 1.1. Theory and management of education (Educational policies and management of educational institutions) participates one candidate - **chief assistant professor Dr Miroslav Kirilov Terziyski.**

I. Professional biography of the candidate.

From the presented professional biography it is clear that the entire educational, creative and pedagogical path of Miroslav Kirilov Terziyski is directly related to lecturing and research activities. In 2012, he obtained a bachelor's degree in "International Relations" at South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad, and in 2013 - at the same university, a master's degree in "European Integration" with a thesis defense on the topic: "Educational and Scientific Degree "Doctor" as the Third Level of Higher Education in the European Union: Highlights and Perspectives". In 2018, Miroslav Terziyski was awarded the educational-scientific degree "doctor" in political science with a dissertation defence on the topic "Digital Technologies and Political Elite". The candidate professionally realizes himself at South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad, successively working as an inspector in the Academic Department, part-time lecturer, assistant and chief assistant professor, as "Erasmus+ coordinator" at the Faculty of Pedagogy. The candidate's professional appearances in research and scientific-applied terms are rich and varied: participation in an internal audit committee; supervision of 36 theses during the period 2022-2024; review of 37 diploma theses in the period 2017-2024; delivering Erasmus+ lectures in North Macedonia, Serbia and Romania; conducting seminars and training. The membership in the Union of Scientists in Bulgaria, numerous participations in national and international scientific forums, inclusion in six projects (of which one national and two international); the certified qualifications (for example, on the problems of innovative educational technologies, on issues related to educational leadership, etc.) present M. Terziyski as a purposeful scientist and lecturer, developing his professional-pedagogical and research-applied competence over time.

II. Scientific output and activity of the candidate:

In particular, the scientific production presented by chief assistant Dr Miroslav Kirilov Terziyski for participation in the competition includes 1 monograph, 1 study and 18 articles. Eight

of the articles are in English, four are the result of co-authorship, which is a testimony to his teamwork skills. The candidate's works have been indicated as significant and cited in several publications - monographs, articles and reports from scientific conferences (15 citations are described in the documentation). M. Terziyski has fulfilled the minimum national requirements under Art. 2b, para. 2 and 3 of LDASRB and under Art. 24, para. 1 of the Regulations for the implementation of the LDASRB; his production for participation in the competition is equal to 587 points - with a required minimum of 430 points.

The habilitation thesis "Aspects of Educational Policies in School Management" is written in clear, precise, academic language; it is offered in the following format: a volume of 168 pages; as a structural layout, it contains an introduction, two chapters, a conclusion and a bibliography (including 168 sources, of which 80 are in Latin; normative documents and researched sites). The paper is distinguished by the relevance and relevance of the researched problem; correct reference to authorities, and ability to justify one's own concept. The main parameters of the monograph - content, structure, research design, and approach to presenting the concept - testify to M. Terziyski's skills in organizing and conducting research activities. The topic of the research corresponds to its content, the individual chapters and the semantic accents in them are consistent, and logically connected; fully and comprehensively reveal the subject stated by the title.

An advantage of the monograph is that it places the problem of educational policies in school management in the context of dynamic social and educational challenges. The first chapter scientifically faithfully interprets current concepts (policy, educational policy, European educational policies, etc.); and makes sense of projections in Bulgaria of European educational policies and initiatives. The objective analysis of policies, practices and innovations is a theoretical-pragmatic basis for strategic planning and management of Bulgarian school education. Contributory points of the presented habilitation work can also be deduced in the second chapter, focusing on the research view on management practices for quality education. Principles of school management are presented logically and faithfully; the alternative of modern methods and strategies for effective school management is shown to be dependent on the specifics of the managed object and on several internal and external factors. The functionality of the principal's personality profile in this regard and especially his leadership skills to support communication and cooperation in the school community is reported. In an analytical and generalizing context, the results of the author's survey with 325 respondents from Blagoevgrad, Kyustendil, Pernik and Pazardzhik are presented, which are an objective basis for arguing the personal concept of educational policies in school management.

The choice of research topics in M. Terziyski's other publications shows competence and knowledge of the current problems of education and its management. They are concentrated on important issues for Bulgarian education, respectively: educational policies and programs, modern schools (articles no. 14, 17, 18, 19 from the list of publications); increasing the quality of education management (articles no. 1, 20); organization of the management of the modern school, of school events and overcoming conflicts in the teaching staff (articles No. 4, 5, 9); innovative practices for school management in the conditions of inclusive education and family-school interaction (publications no. 2, 3, 7, 9); leadership in education (articles no. 3, 11); aspects of the organization and management of centres for special educational support (articles no. 10, 12, 15); innovative and STEM education (articles no. 6, 8, 20, 21); stress management

(no. 16), etc. The eighteen articles, four of which were published in publications, referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information, show that the competition involves a hard-working and talented researcher with professional opportunities for diverse and large-scale research projects in the field of educational policies and educational management. The topical subject matter and the in-depth and original presentation of ideas outline the profile of a competent and well-prepared scientist and lecturer with prospective thinking and potential for further professional development.

III. Evaluation of the contributions of the scientific production submitted for participation in the competition.

The points of contribution are brought out convincingly and reveal the original theoretical and applied nature of the published materials. I accept the contributions described by the candidate in the three thematic areas of education policies, school management, and STEM education, as well as their interdependence and interconnectedness. As essential theoretical-research and practical-applied contributions of the candidate, I highlight:

- the systematized and analytical presentation of educational policies and programs of the EU, the reasoned explanation of projections of European educational policies in Bulgarian education;
- the outlining of the principles and contemporary methods of school management, the development of evidence-based strategies for improving educational outcomes for enhancing the quality of management in school education, and the role of leadership in education;
- the realized contemporary reading of stress at school and the proposed approaches to its management;
- the clarified aspects of the current state and trends in the development of STEM education in Bulgaria;
- the derivation of the main characteristics of inclusive education and the analysis of the specifics of work in the context of inclusive education and centres for special educational support.

IV. Academic and lecturing activity of the candidate.

According to the presented list chief assistant professor Dr Miroslav Kirilov Terziyski teaches lecture courses in bachelor's and master's programs in essential disciplines both in Bulgarian and in English ("Civic education", "European educational policy, educational systems and structures", "European policies on education and inclusion of persons with special needs", "Special school and resource center legislation and management", "Team building and conflict management", "Educational legislation and policy", "Kindergarten organization and management", " Organization and management of educational institutions", "Policy and security", "Project development and management", "Comparative education", "Fundamentals of management", "Organizational culture, organizational behavior and leadership", "School legislation, administration and documentation", "Strategic and innovative management in education", "Educational management", etc.).

V. Critical notes and recommendations.

I have no critical notes. Recommendation: M. Terziyski to continue to promote his quality scientific production at national and international forums.

VI. Conclusion.

The documents and materials presented by the chief assistant professor Dr Miroslav Kirilov Terziyski, meet in terms of number and quality all the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for the Implementation of LDASRB and the relevant Regulations of the SWU. I have no doubt of plagiarism in the scientific publications submitted for review. Both the professional activity and the way of organizing and presenting the scientific production of M. Terziyski for the competition testify to an organized lecturer and scientist with high professionalism and potential for academic growth.

Based on familiarization with the presented scientific works, their significance, the theoretical and scientific-applied contributions contained in them and the established compliance with the minimum national requirements for holding the academic position of "associate professor", I confidently give my **positive assessment** and propose to the honourable jury to vote for Miroslav Kirilov Terziyski to take the academic position of "associate professor" in professional direction 1.1. Theory and management of education (Educational policies and management of educational institutions).

29/05/2024
Shumen

Member of the jury:

(Prof. D.Sc. Snezhanka Dobрева Georgieva)

Заличена информация на
основание чл. 4, т.1 от
Регламент ЕС 2016/679